

Můj životní vzor.

Nikdy jsem neměla svůj pokojíček, ba ani svůj koutek, kam bych mohla vylepovat obrázky zpěváků a herců. Ve dvoupokojovém bytě pro pětičlennou rodinu jsou koutky určeny na zcela jiné, důležitější věci. Ale stejně si myslím, že i kdybych ten koutek přece jen měla, spíš by tam byl květináč s nějakou kytičkou, třeba tím vánočním kaktusem, který jsem získala od paní Julie. No, získala, musím se přiznat, že jsem si kousek odlomila, když paní Julie jednou dala tu nádhernou, obrovskou rostlinu na zahradu, aby ji omyly kapky letního deště. Tak obrovský vánoční kaktus jsem do té doby neviděla a bylo mi jasné, že když si odtrhnu jen malinký kousíček, tak to nemůže poznat. Možná ano, možná ne. Kaktus mám 60 let, stále mi připomíná paní Julii a její téměř mateřskou lásku ke květinám. Za to, že jsem si kdysi ulomila kousíček bez jejího vědomí, mi kvetl asi jen třikrát. Od té doby si ale pamatuji, že květiny mají rády vlahý déšť a často, když je vynesu na zahradu, vzpomínám na náš nádherný starý dům s velikou zahradou, kde nás žilo několik rodin, a paní Julie, přestože bydlela ve druhém patře, tak často, když se hnaly mraky, vynášela květiny ven...

Odbočila jsem, tedy koutek spíš pro květiny, obrázky bych nevylepovala. Nakonec si ani nejsem jistá, jestli by mně to rodiče dovolili. U nás se potrpělo na pořádek až neskutečný a je možné, že obrázky hvězd populárních písní vylepené někde na zdi nebo skříni, by trochu rušily. Tím, že bych asi stejně nemohla obrázky vylepit, zároveň ujišťuji, že mě to rozhodně negativně neovlivnilo, ani mi to neubralo něco z mého já, z mé svobodné osobnosti. Za to moje kamarádka Marta, to bylo jiné kafe. Její pokojík v podkroví byl doslova vytapetován vousatým Waldemarem. Waldemar vpravo, Waldemar vlevo, Waldemar s banjem, Waldemar bez banja, v roláku, v košili, v tričku. Kolik výstřižků, tolik podob. Nepočítala jsem, ale bylo jich dost, převážně

černobílých, asi z Mladého světa. Marta ho zkrátka zbožňovala. Já jsem tak velký obdiv k nikomu ze zpěváků tehdy neměla, jen jsem je ráda poslouchala. A taky jsem měla sešit, do kterého jsem si psala texty písniček. Tehdy ho měly snad všechny moje kamarádky. Texty jsme si měnily a často i výstřižky z časopisů, nejlépe z Vlasty. Nejvíc jsem měnila s Božkou. Textů měla hodně, já zas hodně vhodných obrázků. Pokud nebyl žádný k mání, prostě se dokreslily. Dva modré balónky, Chlupatý kaktus, Kristýnka, Lavička v jasmínu, Váš dům šel spát, Je po dešti, O nás dvou... Bylo dobrodružství vhodný obrázek hledat a nekonečné štěstí, pokud se to podařilo. Písničky s melodiemi, které se daly zpívat, texty, které byly poezií mající smysl.

Nejen písničky, jejichž tóny se linuly z modrého tranzistoráku, jsem milovala a neustále zpívala. Díky rodičům byla u nás slyšet často klasická hudba a jazz. Tatínek i maminka byli po celý život velkými milovníky těchto žánrů a jejich častým poslechem mě nenásilně naučili milovat Verdiho, Gershwinu, Duka Elinctona, ale také, a to především – písničky Osvobozeného divadla. Divotvorný hrnec, kdy Káču zpívala Soňa Červená, jsem milovala od dětství. Ta neskutečná radost, když mi táta jednou koupil noty s písničkami Jaroslava Ježka, s texty Wericha a Voskovce! Jen tak mimochodem, druhý den mi „vůbec nebylo dobře a nemohla jsem do školy“. Copak se to dalo vydržet? Takové noty nechat jen tak ležet! Rodiče to dobře věděli a jak jsem jim byla vděčná, že mi tu omluvenku tenkrát přece jen napsali. Díky rodiče, že jste mě umožnili milovat právě takovou hudbu. Je s vámi stále v mém srdci.

Kromě hudby si také v mém srdci našla své místo veliká, převeliká láska k přírodě. Díky rodičům. Tatínek, odborník na polní škůdce a plevely se znalostí tisíců informací o přírodě, byl rozhodně mým vzorem v určování, pozorování a především milujícím vztahem ke všemu, co rostlo a žilo v okolí. Les, pole, louky, zahrady, řeky, to nádherné divadlo, které se nikdy neokouká a pro které žádný potlesk nikdy nebude dostačující. A při každé procházce objevování něčeho nového. To štěstí, když mě táta na Jizeře ukázal lakušník splývavý, stolístek klasnatý a šípatku vodní, jejíž latinský název Sagittaria

sagittifolia se mi líbil ze všech latinských, které mě táta učil, nejvíce. Líbily se mi ale i roztomilé názvy české, třeba drchnička rolní, dřepčík, boubelka, konipásek... A ta krásná vyprávění maminky o rozkvetlých loukách, Labi, Jizeře, lesíku! Dodnes, když si na to vzpomenu, vidím kopretiny, slzičky Panny Marie, zvonečky, kohoutky, pomněnky, blatouchy. Bohužel, dnes už je mohu u nás vidět jen ve vzpomínkách... Pod vánočním stromečkem jsme se sourozenci měli vždy knihy, mezi nimiž nechyběly ty o přírodě, které maminka tehdy těžce a trpělivě sháněla. Lesní noviny Vitalije Biankiho byl v útlém dětství můj poklad.

Později jsem měla to velké štěstí, že mě táta naučil fotografovat a vyvolávat fotky. Táta fotit uměl, dokonce vyhrával kdysi fotografické soutěže, měl ten správný cit pro kompozici, světlo... Právě díky jemu je fotografie mým koníčkem, ke kterému mě přivedl. Stovky fotek brouků, motýlů, pavouků, všeho možného hmyzu, květin, stromů, řek... A tak díky rodičům mám v sobě navždy a hluboko lásku k hudbě, přírodě, literatuře.

Často jsem také pobývala u babičky. Neskutečně čiperná, pracovitá, milá, oblíbená a obětavá. Pravá babička. Co ta stihla za den udělat! Aby ne, když vstávala tak brzy. „ Ty ještě spíš, já už jsem nasekala trávu, dala králíkům, slepicím... a ... a...“ No, to jsem moc ráda neposlouchala, trochu jsem se zastyděla, ale když jsem vstala a viděla, že zas tolik hodin není, tak mě to uklidnilo. Téměř každý den si babička našla čas na háčkování, pletení nebo šití. Jak jsem ráda, že mě naučila ruční práce, které se mi později hodily! A pozorovat babičku při vaření, to byla taky radost. Zpěv lidových písniček při práci byl téměř součástí. „ Sadila, sadila fialinku v roli“ a „Dej Bóže, Barboře Martina s kosou“ jsem slyšela jen od babičky, nikdo nikde snad tyhle písničky už nezná. Nebo ano? Zdalipak se ještě někde jinde zpívají?

Život člověka je pestrý, není jen o zábavě a koníčcích. U nás doma musel být pořádek, tím byla maminka pověstná. Mně tehdy přišlo neustálé uklízení jako ztráta času. Proč tolik uklízet? Pro mě bylo lepší na zahradě pozorovat

květiny, včely a motýly, když přiletěli pro nektar a pyl. Pozorovat mraky, které se každou chvíli měnily a nabíraly podobu mnoha zvířat a všeho možného. Číst si, nebo hrát na klavír. Jako dítě jsem třeba nechápala, proč je třeba mýt lopatku na smetí. Proč? Je přece na smetí! Ale kdepak by maminka dopustila, aby byla špinavá! Aby byl pořádek dokonalý, tak i ta lopatka musela být čistá. Čas od času se myl i uhlák na uhlí. Bože, jak jsem to nesnášela a naprosto nechápala! Takové zbytečnosti! Dětství uteklo a Ejhle! Také v mé domácnosti musí být lopatka na smetí čistá. Jen jedna věc mě mrzí: maminka každou práci, kterou začala, dokončila. A tak nejlépe, jak to jen šlo. Tolik bych si přála být jako ona, ale to se mi často nedaří. Škoda...

Tedy: můj životní vzor. Mám ho nebo ne? Nepatřím k těm, kdo fanaticky někoho obdivuje. Uznávám ale ty, kteří něco dokázali, přispěli svou prací k dobru všeho lidstva. Vážím si jich a smekám před nimi.

Stačí ale jen chvíli přemýšlet. Myslet si, že nemám žádný životní vzor, je bláhové. Mám, určitě mám... Rodiče a babičku. Co bych bez vás byla? Děkuji za všechno, co jste mě naučili. Děkuji!

květen 2018